

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
Torpaqşunaslıq və Aqrokimya İnstitutu

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
Bakı Dövlət Universiteti

COĞRAFİ İNFORMASIYA SİSTEMLƏRİ
ƏSASINDA İNTERAKTİV ELEKTRON
TORPAQ VƏ TORPAQLARIN EKOLOJİ
QİYMƏT XƏRİTƏLƏRİNİN TƏRTİBİNƏ DAİR
METODİK GÖSTƏRİŞ

*AMEA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstитutumun Elmi Şurasının
16.11.2018-ci il tarixli 16 sayılı iclasının qərarı ilə nəşr olunması
təvsiyə edilmişdir.*

*BDU Ekologiya və torpaqşünaslıq fakültəsinin Elmi Şurasının
17.10.2018-ci il tarixli 01 sayılı iclasının qərarı ilə nəşr olunması
təvsiyə edilmişdir.*

Metodik güstəriş akademik Qərib Məmmədovun
rəhbərliyi ilə hazırlanmışdır.

Müəlliflər:

Q.Ş.Məmmədov, A.T.Aliyev, L.C.Qasımov,
N.S.İsmayılov, C.S.Abdullayev, S.Z.Məmmədova,
R.M.Heydərova, A.C.Həsimov, M.Q.Mustafayev,
A.S.Ağbabalı, A.B.Cəfərov, Z.R.Məmmədov,
C.Ə.Şabanov, V.A.Babayev, Q.Ş.Yaqubov, S.X.Şükürov

Rəyçilər:

R.M.Məmmədov
*AMEA Həsən Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunun
direktoru, akademik*

C.İ.İsmayılov
*DATUM MMC-nin direktoru, texnika üzrə fəlsəfə doktoru
Hee-Myog Ro
Seul Milli Universitetinin professoru*

Coğrafi informasiya sistemləri əsasında interaktiv elektron torpaq
və torpaqların ekoloji qiymət xəritələrinin tərtibinə dair metodiki göstə-
riş. Bakı: Elm, 2018, – 80 s.

ISBN 978-9952-514-82-7

655 (07)-2018

© AMEA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu, 2018
© Bakı Dövlət Universiteti, 2018

MÜNDƏRİCAT

Giriş	4
I FOSİL. Coğrafi informasiya sistemləri və xəritə həqiqində qısa məlumat	6
II FOSİL. Aero və kosmik materiallar əsasında elektron torpaq xəritələrinin tərtibinin əsas xüsusiyyətləri	9
2.1. Azərbaycanda ənənəvi və müasir üsullarla torpaq xəritələrinin tərtibinin müqayisəli səciyyəsi	9
2.2. Aero və kosmik şəkillərdən ortofotoların hazırlanma mərhələləri	11
2.3. Aero və kosmik materiallar əsasında torpaq xəritələrinin tərtibi prinsipləri	20
III FOSİL. Coğrafi informasiya sistemlərində torpaq xəritələrinin tərtibinin əsas xüsusiyyətləri	24
3.1. Azərbaycan Respublikası torpaqlarının irimiqyaslı tədqiqi və xəritələrinin tərtibinə dair təlimat	24
3.2. Azərbaycan Respublikası torpaqlarının CIS əsasında xəritələrinin tərtibi	39
3.3. Iri təsərrüfat (bələdiyyə ərazisi) üzrə torpaqların CIS əsasında xəritələrinin tərtibi	46
IV FOSİL. Torpaqların interaktiv elektron ekoloji qiymət xəritələrinin məlumat bazasının yaratılması və idarəsi olunması	50
4.1. Torpaqların interaktiv elektron ekoloji qiymətləndirmə xəritələri üçün ilkin məlumatların hazırlanma mərhələləri	50
4.2. Torpaqların əsas və açıq bonitet şkalalarının tərtibi	58
4.3. Torpaqların yekun ekoloji qiymət şkalalarının tərtibi	60
4.4. CIS əsasında torpaqların interaktiv elektron ekoloji qiymət xəritələrinin tərtibi	70
EDDİTİYYAT	77